

Sygn. akt III K 135/17

WYROK ŁĄCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 października 2017 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu w Wydziale III Karnym

w składzie:

Przewodniczący: SSO Paweł Spaleniak

Protokolant: starszy protokolant sądowy Marta Przybył

w obecności Prokuratora Prokuratury Rejonowej Poznań Stare Miasto w Poznaniu Przemysław Tomankiewicz

po rozpoznaniu w dniu 30 października 2017 r.

sprawy **M. Ś.** syna J. i H. A. z.d. C., urodzonego (...) w S.,

skazanego prawomocnymi wyrokami:

I. Wyrokiem Sądu Rejonowego w Jarocinie z dnia 2 lutego 1994 roku, sygn. akt II K 462/93 za przestępstwa z art. 211 dkk popełnione 30 września 1993 roku na karę 1 roku pozbawienia wolności oraz grzywny w rozmiarze 1.000.000 starych złotych, z art. 156 § 2 dkk w zw. z art. 59 § 1 dkk na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz z art. 156 § 2 dkk w zw. z art. 59 § 1 dkk na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności, które to kary połączono wymierzając karę łączną 1 roku i 3 miesięcy pozbawienia wolności, postanowieniem z dnia 7 kwietnia 1995 r. zarządzono wykonanie kary, kara odbyta od 5 czerwca 1995 r. do 12 grudnia 1995 r.;

II. Wyrokiem Sądu Rejonowego w Słupcy z dnia 17 stycznia 1996 roku, sygn. akt II K 203/95 za przestępstwa z art. 156 § 1 dkk w zw. z art. 52 dkk popełnione w dniu 7 lutego 1995 roku na karę 1 roku 2 miesięcy pozbawienia wolności oraz z art. 159 dkk w zw. z art. 59 § 1 dkk i art. 52 dkk popełnione w dniu 4 maja 1995 roku na karę 1 roku 4 miesięcy pozbawienia wolności które to kary połączono wymierzając skazanemu karę łączną 1 roku i 9 miesięcy pozbawienia wolności, kara została odbyta w całości w dniu 16 czerwca 2000 r.;

III. Wyrokiem Sądu Rejonowego w Słupcy z dnia 18 września 2000 roku, sygn. akt II K 169/00 za przestępstwo z art. 291 § 1 kk popełnione w lutym 1996 roku na karę 100 stawek dziennych grzywny po 80 zł. Stawka, grzywna została uiszczona w całości w dniu 30 września 2002 r.;

IV. Wyrokiem Sądu Rejonowego w Słupcy z dnia 30 listopada 2005 roku, sygn. akt II K 69/05 za przestępstwo z art. 157 § 1 kk popełnione w dniu 22 stycznia 2005 r. na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz za przestępstwo z art. 224 § 3 kk i inne popełnione w dniu 22 stycznia 2005 r. na karę 8 miesięcy pozbawienia wolności, które to kary połączono do kary łącznej 1 roku pozbawienia wolności, której wykonanie zakończono 7 sierpnia 2009 r.

V. Wyrokiem Sądu Rejonowego w Koninie Wydział Karny z siedzibą w Słupcy z dnia 4 grudnia 2014 r. sygn. akt II K 30/14 za przestępstwo z art. 224 § 2 kk w zw. z art. 64 § 1 kk popełnione w dniu 15 września 2014 roku na karę 1 roku miesięcy pozbawienia wolności oraz za przestępstwo z art. 160 § 1 kk popełnione w dniu 15 września 2014 roku na karę 1 roku miesięcy pozbawienia wolności, kary te połączono w karę łączną w rozmiarze 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawieszono na okres 5 lat próby.

VI. Wyrokiem Sądu Rejonowego w Słupcy z dnia 19 stycznia 2016 r. sygn. akt II K 579/15 za przestępstwo z art. 180a kk popełnione w dniu 15 sierpnia 2015 r. na karę 50 stawek dziennych grzywny po 20 złotych stawka, karę grzywny wykonano w dniu 29 marca 2017 r.;

VII. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 18 grudnia 2015 r. sygn. akt III K 147/12 za przestępstwo z art. 291§ 1 kk popełnione w okresie od 25 lipca do 4 października 2010 r. na karę 8 miesięcy pozbawienia wolności oraz 50 stawek dziennych grzywny po 20 zł, kara nie została wykonana;

VIII. Wyrokiem Sądu Rejonowego w Słupcy z dnia 12 września 2016 roku sygn. akt II K 631/15 za przestępstwa z art. 291 § 1 kk w zw. z art. 12 kk popełnione w okresie do 20 grudnia 2013 r. na karę 1 roku pozbawienia wolności oraz z art. 275 § 1 kk popełnione w okresie do 20 grudnia 2013 r. na karę 1 miesiąca pozbawienia wolności, które to kary połączono orzekając karę łączną 1 roku pozbawienia wolności, na poczet kary zaliczono skazanemu okres zatrzymania w sprawie od 16 stycznia 2014 r. godz. 11.50 do 17 stycznia 2014 r. godz. 16.30, kara nie została wykonana;

IX. Wyrokiem Sądu Rejonowego w Słupcy z dnia 16 lutego 2017 r. sygn. akt II K 514/16 za przestępstwo z art. 291 § 1 kk w zw. z art. 12 kk popełnione w okresie od 21 grudnia 2013 r. do 2 października 2015 r. na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności, na poczet kary zaliczono skazanemu okres zatrzymania w sprawie od 2 października 2016 r. godz. 14.05 do 3 października 2016 r. godz. 13.10, kara nie została wykonana;

X. Wyrokiem Sądu Rejonowego Słupcy z dnia 12 czerwca 2017 roku, sygn. akt II K 444/16 za przestępstwo z art. 157 § 1 kk popełnione w dniu 24 maja 2016 r. na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności, kara nie została wykonana;

XI. Wyrokiem Sądu Rejonowego Słupcy z dnia 27 czerwca 2017 roku, sygn. akt II K 48/17 za przestępstwo z art. 157 § 1 kk popełnione w dniu 2 października 2016 r. na karę 4 miesięcy pozbawienia wolności, kara nie została wykonana;

.....

1. Na podstawie art. 85 § 1 i § 2 k.k. oraz art. 86 § 1 k.k. i art. 89 § 1a i § 1b łączy kary pozbawienia wolności oraz karę łączną pozbawienia wolności wymierzone skazanemu w wyżej wymienionych w punktach V, VII, VIII, IX, X i XI wyrokach i wymierza mu karę łączną 2 (dwóch) lat i 8 (ośmiu) miesięcy pozbawienia wolności.

2. Na podstawie art. 577 k.p.k. na poczet orzeczonej w punkcie 1 kary łącznej pozbawienia wolności zalicza skazanemu okresy zatrzymania w sprawach opisanych w punktach VIII i IX - od 16 stycznia 2014 r. godz. 11.50 do 17 stycznia 2014 r. godz. 16.30 oraz od 2 października 2016 r. godz. 14.05 do 3 października 2016 r. godz. 13.10.

3. Na podstawie art. 576 § 1 k.p.k. wyroki podlegające połączeniu w zakresie nieobjętym wyrokiem łącznym pozostawia odrębnemu wykonaniu.

4. Na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. zwalnia skazanego od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych, w tym opłaty karnej.

SSO Paweł Spaleniak

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 5 kwietnia 2017 roku skazany M. Ś. wniósł o wydanie wobec niego wyroku łącznego obejmującego skazania w sprawach: Sądu Rejonowego w Słupcy z dnia 12 września 2016 r. sygn. akt II K 631/15 i z dnia 16 lutego 2017 r. sygn. akt II K 514/16 oraz Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 18 grudnia 2015 r. sygn. akt III K 147/12. Wniosek został przekazany do rozpoznają Sądowi Okręgowemu w Poznaniu, do którego wpłynął w dniu 29 czerwca 2017 r.

M. Ś. został skazany następującymi prawomocnymi wyrokami:

1. Wyrokiem Sądu Rejonowego w Jarocinie z dnia 2 lutego 1994 roku, sygn. akt II K 462/93 za przestępstwa z art. 211 dkk popełnione 30 września 1993 roku na karę 1 roku pozbawienia wolności oraz grzywny w rozmiarze 1.000.000 starych złotych, z art. 156 § 2 dkk w zw. z art. 59 § 1 dkk na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz z art. 156 § 2 dkk w zw. z art. 59 § 1 dkk na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności, które to kary połączono wymierzając karę łączną 1 roku i 3 miesięcy pozbawienia wolności, postanowieniem z dnia 7 kwietnia 1995 r. zarządzono wykonanie kary, kara odbyta od 5 czerwca 1995 r. do 12 grudnia 1995 r.;
2. Wyrokiem Sądu Rejonowego w Słupcy z dnia 17 stycznia 1996 roku, sygn. akt II K 203/95 za przestępstwa z art. 156 § 1 dkk w zw. z art. 52 dkk popełnione w dniu 7 lutego 1995 roku na karę 1 roku 2 miesięcy pozbawienia wolności oraz z art. 159 dkk w zw. z art. 59 § 1 dkk i art. 52 dkk popełnione w dniu 4 maja 1995 roku na karę 1 roku 4 miesięcy pozbawienia wolności które to kary połączono wymierzając skazanemu karę łączną 1 roku i 9 miesięcy pozbawienia wolności, kara została odbyta w całości w dniu 16 czerwca 2000 r.;
3. Wyrokiem Sądu Rejonowego w Słupcy z dnia 18 września 2000 roku, sygn. akt II K 169/00 za przestępstwo z art. 291 § 1 kk popełnione w lutym 1996 roku na karę 100 stawek dziennych grzywny po 80 zł. Stawka, grzywna została uiszczona w całości w dniu 30 września 2002 r.;
4. Wyrokiem Sądu Rejonowego w Słupcy z dnia 30 listopada 2005 roku, sygn. akt II K 69/05 za przestępstwo z art. 157 § 1 kk popełnione w dniu 22 stycznia 2005 r. na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz za przestępstwo z art. 224 § 3 kk i inne popełnione w dniu 22 stycznia 2005 r. na karę 8 miesięcy pozbawienia wolności, które to kary połączono do kary łącznej 1 roku pozbawienia wolności, której wykonanie zakończono 7 sierpnia 2009 r.
5. Wyrokiem Sądu Rejonowego w Koninie Wydział Karny z siedzibą w Słupcy z dnia 4 grudnia 2014 r. sygn. akt VIII K 30/14 za przestępstwo z art. 224 § 2 kk w zw. z art. 64 § 1 kk popełnione w dniu 15 września 2014 roku na karę 1 roku miesięcy pozbawienia wolności oraz za przestępstwo z art. 160 § 1 kk popełnione w dniu 15 września 2014 roku na karę 1 roku miesięcy pozbawienia wolności, kary te połączono w karę łączną w rozmiarze 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawieszono na okres 5 lat próby.
6. Wyrokiem Sądu Rejonowego w Słupcy z dnia 19 stycznia 2016 r. sygn. akt II K 579/15 za przestępstwo z art. 180a kk popełnione w dniu 15 sierpnia 2015 r. na karę 50 stawek dziennych grzywny po 20 złotych stawka, karę grzywny wykonano w dniu 29 marca 2017 r.;
7. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 18 grudnia 2015 r. sygn. akt III K 147/12 za przestępstwo z art. 291 § 1 kk popełnione w okresie od 25 lipca do 4 października 2010 r. na karę 8 miesięcy pozbawienia wolności oraz 50 stawek dziennych grzywny po 20 zł, kara nie została wykonana;
8. Wyrokiem Sądu Rejonowego w Słupcy z dnia 12 września 2016 roku sygn. akt II K 631/15 za przestępstwa z art. 291 § 1 kk w zw. z art. 12 kk popełnione w okresie do 20 grudnia 2013 r. na karę 1 roku pozbawienia wolności oraz z art. 275 § 1 kk popełnione w okresie do 20 grudnia 2013 r. na karę 1 miesiąca pozbawienia wolności, które to kary połączono orzekając karę łączną 1 roku pozbawienia wolności, na poczet kary zaliczono skazanemu okres zatrzymania w sprawie od 16 stycznia 2014 r. godz. 11.50 do 17 stycznia 2014 r. godz. 16.30, kara nie została wykonana;
9. Wyrokiem Sądu Rejonowego w Słupcy z dnia 16 lutego 2017 r. sygn. akt II K 514/16 za przestępstwo z art. 291 § 1 kk w zw. z art. 12 kk popełnione w okresie od 21 grudnia 2013 r. do 2 października 2015 r. na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności, na poczet kary zaliczono skazanemu okres zatrzymania w sprawie od 2 października 2016 r. godz. 14.05 do 3 października 2016 r. godz. 13.10, kara nie została wykonana;
10. Wyrokiem Sądu Rejonowego Słupcy z dnia 12 czerwca 2017 roku, sygn. akt II K 444/16 za przestępstwo z art. 157 § 1 kk popełnione w dniu 24 maja 2016 r. na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności, kara nie została wykonana;
11. Wyrokiem Sądu Rejonowego Słupcy z dnia 27 czerwca 2017 roku, sygn. akt II K 48/17 za przestępstwo z art. 157 § 1 kk popełnione w dniu 2 października 2016 r. na karę 4 miesięcy pozbawienia wolności, kara nie została wykonana;

M. Ś. ma 42 lata. Skazany do chwili obecnej nie rozpoczął odbywania kar pozbawienia wolności orzeczonych wyrokami opisanymi wyżej w punktach 5, 7, 8, 9, 10 i 11. Przeprowadzenie wywiadu o zachowaniu skazanego w miejscu zamieszkania przez kuratora sądowego nie powiodło się z uwagi na nieprzebywanie skazanego w miejscu zamieszkania.

Powyższy stan faktyczny ustalono na podstawie:

1. Karty karnej z Krajowego Rejestru Karnego – 45-47, 105-108 akt,
2. Informacji kuratora z dnia 7 sierpnia 2017 r. - k. 81,
3. informacji o odbywanych karach z systemu NEO-SAD k-30-35,
4. informacji A.Ś. w P. z dnia 24 lutego 2016 r. o pobytach i orzeczeniach dotycząca skazanego – k- 26-29
5. odpisu wyroków wraz z danymi o odbyciu kary - 43, k – 49-69, 72-73, 75, 84-101 akt,

Dowodom z dokumentów dano wiarę albowiem zostały sporządzone przez osoby do tego uprawnione i nie były kwestionowane przez strony.

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z treścią art. 569 § 1 i 2 k.p.k. wyrok łączny wydaje się, jeżeli zachodzą warunki do orzeczenia kary łącznej w stosunku do osoby prawomocnie skazanej wyrokami różnych sądów. Jeżeli w pierwszej instancji orzekały sądy różnego rzędu, wyrok łączny wydaje sąd wyższego rzędu. Zgodnie z art. 570 k.p.k. wyrok łączny wydaje sąd z urzędu lub na wniosek skazanego albo prokuratora. Także w wypadku złożenia wniosku przez skazanego lub prokuratora sąd z urzędu sprawdza czy istnieje możliwość połączenia innych wyroków niż te, które zostały wskazane we wniosku.

W związku ze zmianą od 1 lipca 2015r. przepisów ustawy kodeks karny, w tym przepisów rozdziału IX odnośnie kary łącznej, na wstępie zaznaczyć należy, że przepisy art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (DZ. U. z 2015r., poz. 396) uregulowały kwestię tzw. intertemporalną, to jest wyłączyły stosowanie przepisów rozdziału IX kodeksu karnego w nowym brzmieniu, a więc przepisów dotyczących nowych zasad orzekania kary łącznej w wyroku łącznym, do spraw w których połączeniu podlegałyby wyłącznie kary prawomocnie orzeczone przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 20 lutego 2015r. Zgodnie z tym przepisem – przepisów rozdziału IX ustawy kodeks karny, w brzmieniu nadanym ustawą nowelizującą kodeks karny, nie stosuje się do kar prawomocnie orzeczonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, chyba że zachodzi potrzeba orzeczenia kary łącznej w związku z prawomocnym skazaniem po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy. Oznacza to, że przepisy art. 85 i następane k.k. w nowym brzmieniu obowiązującym od 1 lipca 2015r. mają zastosowanie w niniejszej sprawie do skazanego M. Ś., ponieważ wyroki skazujące go tj. w sprawach opisanych w punktach 6, 7, 8, 9, 10 i 11, uprawomocniły się wobec skazanego już po wejściu w życie przepisów art. 85 i nast. k.k. w nowym brzmieniu. Tym samym stwierdzić należy na wstępie, że w stosunku do skazanego w niniejszym postępowaniu można stosować się przepisy art. 85 i nast. k.k. w nowym brzmieniu, tj. obowiązującym od 1 lipca 2015r.

Zważyć należy zatem, że zgodnie z art. 569 § 1 k.p.k. właściwy Sąd wydaje wyrok łączny w stosunku do osoby prawomocnie skazanej wyrokami różnych sądów, jeżeli zachodzą ku temu warunki określone w szczególności w art. 85 k.k. (w brzmieniu obowiązującym do 1 lipca 2015r.), a mianowicie sprawca popełniał dwa lub więcej przestępstw, zanim zapadł pierwszy chociażby nieprawomocny wyrok co do któregośkolwiek z nich i wymierzono za nie kary tego samego rodzaju lub inne podlegające łączeniu, czy też według art. 85 k.k. (w brzmieniu obowiązującym od 1 lipca 2015r.), sprawca popełnił dwa lub więcej przestępstw i wymierzono za nie kary tego samego rodzaju albo inne podlegające łączeniu, a podstawą orzeczenia kary łącznej są wymierzone i podlegające wykonaniu, z zastrzeżeniem art. 89, w całości lub w części kary lub kary łączne za w/w przestępstwa, z ograniczeniem wynikającym z art. 85 § 3 k.k. w brzmieniu obowiązującym od 1 lipca 2015r. Natomiast zgodnie z art. 4 § 1 k.k. konieczne było rozważenie też możliwości zastosowania uprzednio obowiązujących przepisów w przypadku gdyby były korzystniejsze, z uwagi

na fakt popełnienia przez skazanego części przestępstw za które został skazany przed znowelizowaniem przepisów o wyroku łącznym (wyroki opisane w punktach 5, 7 i 8).

Na podstawie przepisów obowiązujących od 1 lipca 2015 roku, zgodnie z dyspozycją przepisu art. 85 § 2 k.k. podstawą orzeczenia kary łącznej są wymierzone i podlegające wykonaniu kary lub kary łączne, co w przedmiotowej sprawie pozwalałoby połączyć kary pozbawienia wolności orzeczone wyrokami: wyrokiem Sądu Rejonowego w Koninie Wydział Karny z siedzibą w Słupcy z dnia 4 grudnia 2014 r. sygn. akt VIII K 30/14, wyrokiem Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 18 grudnia 2015 r. sygn. akt III K 147/12, wyrokiem Sądu Rejonowego w Słupcy z dnia 12 września 2016 roku sygn. akt II K 631/15, wyrokiem Sądu Rejonowego w Słupcy z dnia 16 lutego 2017 r. sygn. akt II K 514/16, wyrokiem Sądu Rejonowego Słupcy z dnia 12 czerwca 2017 roku, sygn. akt II K 444/16, wyrokiem Sądu Rejonowego Słupcy z dnia 27 czerwca 2017 roku, sygn. akt II K 48/17. Powyższe kary pozbawienia wolności nie zostały jeszcze wykonane w całości, a więc można byłoby objąć je karą łączną w ramach wyroku łącznego.

Obecnie tzw. układ temporalny poszczególnych czynów i wyroków jednostkowych nie ma znaczenia przy wyroku łącznym. Natomiast węzłem kary łącznej można połączyć kary tego samego rodzaju lub kary łączne albo inne podlegające łączeniu, w sposób określony w Kodeksie karnym wykonawczym dla danego rodzaju kary, wymierzone za popełnienie dwóch lub więcej przestępstw, a zatem pozostających w realnym zbiegu, pod tym jednak warunkiem, że kary te podlegają wykonaniu w całości lub w części. Użyte w art. 85 § 2 KK sformułowanie „... z zastrzeżeniem art. 89 KK...” oznacza, że kara pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania nie ma statusu kary podlegającej wykonaniu, jednak może wchodzić w skład kary łącznej, o ile nie wystąpią negatywne przesłanki takiego rozstrzygnięcia określone w art. 85 § 3 i 3a k.k. i inne przewidziane w ustawie, np.: przedawnienie jej wykonania, akt łaski, czy amnestia. Pozostawiono możliwość łączenia kary pozbawienia wolności z karą ograniczenia wolności oraz utrzymano zakaz łączenia kar zastępczych, jak też ich łączenia z karą zasadniczą. Wprowadzono modyfikacje związane z łączeniem kar różnorodnych, w tym kar mieszanych (art. 37b KK). Nadto w razie skazania za zbiegające się przestępstwa na kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem i bez warunkowego zawieszenia, dopuszczono możliwość łączenia tych kar i orzeczenia kary bezwzględnej według zasady, że miesiąc kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania równa się 15 dniom kary pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania. Tym samym w ocenie sądu kara łączna w rozmiarze 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawieszono na okres 5 lat próby orzeczona wyrokiem Sądu Rejonowego w Koninie Wydział Karny z siedzibą w Słupcy z dnia 4 grudnia 2014 r. sygn. akt VIII K 30/14 może wchodzić w skład orzekanej kary łącznej na podstawie przepisów obowiązujących od dnia 1 lipca 2015 r., z tym że jej wymiar będący podstawą ustalania kary łącznej będzie według zasad określonych w art. 89 § 1 b k.k. wyniesie 9 miesięcy.

Zgodnie z art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k. obowiązującymi od 1 lipca 2015 r. Sąd wymierza karę łączną w granicach od najwyższej z kar wymierzonych za poszczególne przestępstwa do ich sumy, nie przekraczając jednak 810 stawek dziennych grzywny, 2 lat ograniczenia wolności albo 20 lat pozbawienia wolności; karę pozbawienia wolności wymierza się w miesiącach i latach. Z kolei zgodnie z dyspozycją zawartą w art. 86 § 4 k.k. zasady wymiary kary łącznej określone w paragrafach 1-3 art. 86 k.k. stosuje się odpowiednio jeżeli przynajmniej jedna z kar podlegających łączeniu jest orzeczoną karą łączną. W uzasadnieniu rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy - Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (druk sejmowy nr 2393) wskazywano te cele następująco: „Podstawą wymiaru kary łącznej ma być po prostu wymierzenie za dwa lub więcej przestępstw kary tego samego rodzaju lub inne podlegające łączeniu i podlegające wykonaniu, w całości lub w części, kary za poszczególne przestępstwo. Kara łączna może również powstać na bazie poprzednio orzeczonej kary łącznej, po tym, jak pojawia się przestępstwo nieuwzględnione w orzekaniu poprzedniej kary łącznej (niewykryte, nieosądzone lub popełnione później). Łączeniu podlegają kary orzeczone za przestępstwa wymierzone w jednym postępowaniu lub kary (kara łączna) orzeczone w poprzednich prawomocnych wyrokach i kara (kara łączna) orzeczona w kolejnym procesie. Konsekwencją takiego sposobu ukształtowania zasad orzekania kary łącznej jest również to, iż orzekanie kolejnej kary łącznej nie powoduje rozwiązania węzła poprzednio orzeczonej kary o tym samym charakterze, wymierzonej w poprzednim postępowaniu. Dodatkowo przesądza o tym nowy § 4 art. 86”. Jednocześnie, Sąd ustalając wysokość kary łącznej winien kierować się

ogólnymi zasadami wymiaru kary przy zastosowaniu trzech zasad określania jej wysokości. Pierwszą z nich jest zasada absorpcji (pochlania) polegająca na tym, że kara najsurowsza z orzeczonych pochłania pozostałe kary, drugą jest zasada kumulacji polegająca na sumowaniu kar orzeczonych za każde przestępstwo i wreszcie trzecią, na podstawie której możliwe jest określenie wysokości kary łącznej to zasada asperacji zwana również mieszaną polegającej na częściowym zastosowaniu absorpcji i częściowo kumulacji, co w praktyce sprowadza się do wymiaru kary pośredniej – pomiędzy tym co wyznacza zasada absorpcji i kumulacji z drugiej strony.

W tych warunkach Sąd stosując przepisy obowiązujące po 1 lipca 2015r. na podstawie art. 86 § 1 i 4 k.k. mógłby wymierzyć karę łączną M. Ś. w granicach od 1 roku do 3 lat i 9 miesięcy pozbawienia wolności stanowiącą sumę kar z sześciu wyroków (opisanych wyżej w punktach 5, 7, 8, 9, 10 i 11) podlegających łączeniu na podstawie przepisów po nowelizacji. Jest to istotne z punktu widzenia omawianej powyżej zasady wynikającej z art. 4 k.k., gdyż badając względność ustawy poprzedniej lub obecnej Sąd winien mieć na względzie wszelkie aspekty takiej względności, a więc i zasady wymiaru kary łącznej.

Równolegle, jak już wskazano uprzednio, należało rozważyć możliwość połączenia kar wymierzonych skazanemu M. Ś. na podstawie przepisów o karze łącznej sprzed nowelizacji z dnia 1 lipca 2015 r. Zgodnie z art. 85 k.k. wówczas obowiązującym jeżeli sprawca popełnił dwa lub więcej przestępstw, zanim zapadł pierwszy wyrok, chociażby nieprawomocny, co do któregośkolwiek z tych przestępstw i wymierzono za nie kary tego samego rodzaju albo inne podlegające łączeniu, Sąd orzeka karę łączną, biorąc za podstawę kary z osobna wymierzone za zbiegające się przestępstwa. Z kolei zgodnie z art. 86 § 1 k.k. sprzed nowelizacji - Sąd orzeka biorąc za podstawę kary wymierzone z osobna za każde z przestępstw, ustalając jej wysokość od najwyższej z nich do ich sumy. Należy zauważyć, że orzekając o karze łącznej Sąd bierze pod uwagę kary „z osobna wymierzone” za zbiegające się przestępstwa, rozwiązując jednocześnie węzeł poprzednio orzeczonej kary łącznej, nie zaś wymierzone w poszczególnych wyrokach kary łączne. Zgodnie z art. 86 § 1 i 2 k.k. sprzed nowelizacji, Sąd wymierza karę łączną w granicach od najwyższej z kar wymierzonych za poszczególne przestępstwa do ich sumy, nie przekraczając jednak 15 lat pozbawienia wolności i 810 stawek dziennych grzywny.

Warunki dla wydania wyroku łącznego określone w wymienionym przepisie jednoznacznie interpretuje linia orzecznictwa, podając, iż „(...) Stosownie do treści art. 569 § 1 k.p.k. sąd wydaje wyrok łączny w stosunku do osoby prawomocnie skazanej wyrokami różnych sądów, gdy zachodzą warunki określone w art. 85 k.k. Zgodnie zaś z treścią tego przepisu - sąd orzeka karę łączną, jeśli sprawca popełnił dwa lub więcej przestępstw, zanim zapadł pierwszy wyrok, chociażby nieprawomocny, co do któregośkolwiek z tych przestępstw i wymierzono za nie kary tego samego rodzaju albo inne podlegające łączeniu(...)” (2002.11.05, wyrok SN, III KK 296/02, LEX nr 56848).

Podstawowe znaczenie poza powyższym dla każdego Sądu rozpoznającego wnioski o wydanie wyroku łącznego ma uznana za stanowiącą obowiązującą linię orzekania Uchwała Siedmiu Sędziów Sądu Najwyższego z dnia 25 lutego 2005r [I KZP 36/04, opubl. w OSN 2005/2/13], której nadana została moc zasady prawnej, stanowiąca, że przy wydawaniu wyroku łącznego badać należy kolejno wydane wyroki, w rozumieniu chronologiczności ich wydawania, nie zaś dowolnie łączyć wszelkie wydane w sprawie danego skazanego do chwili wniosku o wydanie wyroku łącznego jednostkowe wyroki, gdyż pierwszeństwo ma zasada chronologii, nie zaś zasada swobodnego wyboru. Sąd rozpoznając wnioski o wydanie wyroku łącznego nie ma więc na podstawie wskazanej uchwały możliwości badania zasadności (na przykład w celu ustalenia najkorzystniejszego dla skazanego ich połączenia) poszczególnych konfiguracji wyroków, które podlegać by mogły łączeniu, a powinien rozpoznawać jedynie możliwość ich ewentualnego połączenia w rozumieniu chronologicznym.

Aby potwierdzić ciągłą moc obowiązywania w/w stanowiska Sąd zdecydował o konieczności przytoczenia treści jednego z ostatnio wydanych orzeczeń, a mianowicie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 28 lutego 2013r [V KK 234/12, opubl. LEX 1302182] stanowiącego, iż „sąd orzekający w przedmiocie wydania wyroku łącznego nie ma swobody w konfigurowaniu takiego układu wyroków skazujących, aby efekt tego był np. jak najkorzystniejszy dla skazanego, lecz dobór wyroków będących przesłanką wymiaru kary łącznej uwarunkowany jest istnieniem cezur czasowej - datą

wydania chronologicznie pierwszego (choćby nieprawomocnego) wyroku za "którekolwiek z tych przestępstw" (art. 85 k.k.)."

Przechodząc od rozważań teoretycznych na grunt niniejszej sprawy Sąd uznał, że z formalnego punktu widzenia - gdyby orzekać na poprzednio obowiązujących przepisach - w sprawie skazanego połączeniu ulec by mogły, w ramach dwóch kar łącznych kary jednostkowe orzeczone wyrokami Sądu Rejonowego w Koninie Wydział Karny z siedzibą w Słupcy z dnia 4 grudnia 2014 r. sygn. akt VIII K 30/14, Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 18 grudnia 2015 r. sygn. akt III K 147/12 i Sądu Rejonowego w Słupcy z dnia 12 września 2016 roku sygn. akt II K 631/15 (w jedną karę łączną orzekałą w granicach od 1 roku do 4 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności) oraz wyrokami Sądu Rejonowego w Słupcy z dnia 16 lutego 2017 r. sygn. akt II K 514/16, Sądu Rejonowego Słupcy z dnia 12 czerwca 2017 roku, sygn. akt II K 444/16 i wyrokiem Sądu Rejonowego Słupcy z dnia 27 czerwca 2017 roku, sygn. akt II K 48/17 (w jedną karę łączną orzekałą w granicach od 4 miesięcy do 1 roku i 4 miesięcy pozbawienia wolności).

Analizując bowiem chronologicznie pierwszym wyrokiem, który zapadł wobec M. Ś. był wyrok Sądu Rejonowego w Koninie Wydział Karny z siedzibą w Słupcy z dnia 4 grudnia 2014 r. sygn. akt VIII K 30/14, którego karę można by połączyć z karami orzeczonymi wyrokami Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 18 grudnia 2015 r. sygn. akt III K 147/12 i Sądu Rejonowego w Słupcy z dnia 12 września 2016 roku sygn. akt II K 631/15. Kolejny czyn za który został skazany M. Ś. wyrokiem Sądu Rejonowego w Słupcy z dnia 16 lutego 2017 r. sygn. akt II K 514/16, został popełniony w dniach od 21 grudnia 2013 r. do 2 października 2015 r., a więc po wydaniu wyroku w sprawie VIII K 30/14. Tym samym kolejnym chronologicznie pierwszym wyrokiem, który zapadł wobec M. Ś. stał się wyrok w sprawie II K 514/16, którego karę można by połączyć z karami orzeczonymi wyrokami w sprawach Sądu Rejonowego Słupcy z dnia 12 czerwca 2017 roku, sygn. akt II K 444/16 i wyrokiem Sądu Rejonowego Słupcy z dnia 27 czerwca 2017 roku, sygn. akt II K 48/17.

Wobec powyższego stosując przepisy obowiązujące do dnia 1 lipca 2015 roku M. Ś. należałoby wymierzyć dwie kary łączne w granicach od 1 roku do 4 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz od 4 miesięcy do 1 roku i 4 miesięcy pozbawienia wolności.

Mając powyższe na względzie, nie ma najmniejszej wątpliwości, iż znacznie korzystniejsze dla skazanego są przepisy obowiązujące po dniu 1 lipca 2015r, które należało w tej sytuacji zastosować, gdyż po pierwsze nie tylko maksymalna kara jaką można by wymierzyć w ramach orzeczenia o karze łącznej jest niższa od najsurowszej kary pozbawienia wolności którą można orzec w ramach poprzednio obowiązujących przepisów (tj. pierwszej kary łącznej w granicach od 1 roku do 4 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności, a ponadto konieczność orzeczenia drugiej kary łącznej w granicach od 6 miesięcy do 1 roku i 4 miesięcy pozbawienia wolności. Tak więc łączny okres kar pozbawienia wolności orzeczonych na podstawie przepisów obowiązujących do dnia 1 lipca 2015 r. wynosiłby 5 lat i 10 miesięcy, a najniższy 1 rok i 6 miesięcy. Natomiast granice kary łącznej orzeczanej na podstawie przepisów obowiązujących od dnia 1 lipca 2015 r. wynosiłyby od 1 roku do 3 lat i 9 miesięcy. Ponadto zgodnie z art. 89 § 1 b k.k. znacznie korzystniejsze dla skazanego będzie przeliczenie kary z warunkowym zawieszeniem jej wykonania orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w Koninie Wydział Karny z siedzibą w Słupcy z dnia 4 grudnia 2014 r. sygn. akt VIII K 30/14 na karę wchodzącą w skład kary łącznej według nowych przepisów. Podkreślić należy, iż zarówno według nowych przepisów, jak i tych obowiązujących przed 1 lipca 2015 r. istnieje konieczność orzeczenia kary łącznej obejmującej to skazanie. W ocenie Sądu z uwagi na ilość skazań M. Ś. za popełniane przestępstwa i orzeczenie za nie kar bezwzględne pozbawienia wolności, brak jest podstaw do orzeczenia kary łącznej wobec skazanego obejmującego karę wymierzoną wyrokiem Sądu Rejonowego w Koninie Wydział Karny z siedzibą w Słupcy z dnia 4 grudnia 2014 r. sygn. akt VIII K 30/14 z warunkowym zawieszeniem jej wykonania.

Mając powyższe na uwadze Sąd na podstawie art. art. 85 § 1 i § 2 k.k. oraz art. 86 § 1 k.k. i art. 89 § 1a i § 1b k.k. połączył kary pozbawienia wolności wymierzone M. Ś. wyrokami Sądu Rejonowego w Koninie Wydział Karny z siedzibą w Słupcy z dnia 4 grudnia 2014 r. sygn. akt VIII K 30/14, Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 18 grudnia 2015 r. sygn. akt III K 147/12, Sądu Rejonowego w Słupcy z dnia 12 września 2016 roku sygn. akt II K 631/15, Sądu Rejonowego w Słupcy z dnia 16 lutego 2017 r. sygn. akt II K 514/16, Sądu Rejonowego Słupcy z dnia 12 czerwca 2017 roku, sygn.

akt II K 444/16, Sądu Rejonowego Słupcy z dnia 27 czerwca 2017 roku, sygn. akt II K 48/17 i wymierzył skazanemu karę łączną 2 lat i 8 miesięcy pozbawienia wolności.

Zgodnie z treścią art. 86 § 1 k.k. Sąd wymierzając karę łączną ma wyznaczone granice jej wymiaru. Granicę dolną stanowi najwyższa z wymierzonych kar, natomiast granicę górną stanowi suma kar wymierzonych za poszczególne przestępstwa. Z powyższego wynika, iż kara łączna może być wymierzona przy zastosowaniu zasady absorpcji, zasady kumulacji lub zasady asperacji – częściowej absorpcji i częściowej kumulacji. W orzecznictwie podkreśla się, iż kara łączna w wyroku łącznym nie może stwarzać większej dolegliwości od tej, jaka wiązałaby się z kolejnym wykonaniem poszczególnych wyroków podlegających łączeniu (por. wyrok Sądu Najwyższego z 06.10.2000r. III KKN 340/00). Nie oznacza to jednak, iż kara łączna ma przynosić skazanemu oczekiwaną przez niego korzyść. Kary łącznej nie można traktować jako instytucji mającej na celu łagodzenie prawno-karnych konsekwencji dla sprawcy kilku przestępstw, czy też instytucji traktowanej jako „swego rodzaju ustawowe złagodzenie kary” (zob. P. Kardas, w: Kodeks karny. Część ogólna. Komentarz. Tom I. Wydanie II, pod red. A. Zolla, Kraków 2004r., s. 1115). Instytucja kary łącznej nie jest instrumentem łagodzenia orzeczonych za pozostające w zbiegu przestępstwa kar, zaś sam fakt pozostawiania dwóch lub więcej przestępstw w zbiegu nie stanowi okoliczności łagodzącej. Owszem normatywna istota regulacji dotyczącej kary łącznej sprowadza się do stworzenia podstaw do racjonalnego i humanitarnego stosowania kar (art. 3 k.k.) w wypadku popełnienia przez tego samego sprawcę kilku przestępstw pozostających w zbiegu realnym. Jednak nie można zapomnieć, iż kara łączna jest orzekana wobec sprawcy, który popełnił dwa lub więcej przestępstw, a to z kolei jest istotnym czynnikiem prognostycznym przemawiającej za orzeczeniem kary łącznej surowszej od wynikającej z dyrektywy absorpcji (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z 20.10.2001r., II Aka 154/01, Prok. i Pr. 2002r., z. 4, poz. 26).

Orzekając karę łączną w warunkach wyroku łącznego, Sąd winien kierować się względami, jak przy orzekaniu kary łącznej w wypadku jednoczesnego osądzenia kilku czynów. Trzeba przy tym pamiętać, iż wymierzając karę łączną nie można poddawać ponownej analizie i uwzględniać okoliczności, które legły u podstaw wymiaru poszczególnych kar jednostkowych. Sąd powinien natomiast przede wszystkim rozważyć, czy pomiędzy poszczególnymi czynami, za które wymierzono kary podlegające łączeniu, zachodzi ścisły związek przedmiotowy – podmiotowy (tak: postanowienie Sądu Najwyższego z 07.10.2002r., II KK 270/02) oraz bliskość czasowa. Winno się nadto uwzględnić okoliczności, jakie zaszły już po wydaniu poprzednich wyroków, przede wszystkim mieć na uwadze proces resocjalizacji skazanego, a także względy indywidualno - i generalno - prewencyjne. Analizując związki łączące realnie zbiegające się przestępstwa trzeba pamiętać, iż kara łączna winna być wymierzona przy zastosowaniu zasady absorpcji im większa zachodzi łączność przedmiotowa i bliskość czasowa pomiędzy poszczególnymi przestępstwami lub wtedy, gdy jedno z pozostających w zbiegu przestępstw zdecydowanie dominuje nad pozostałymi. Ponadto niezależnie od możliwości zastosowania przy wymiarze kary łącznej zasady pełnej absorpcji, asperacji, jak i zasady pełnej kumulacji, oparcie wymiaru kary na zasadzie absorpcji lub kumulacji traktować należy jako rozwiązanie skrajne, stosowane wyjątkowo i wymagające szczególnego uzasadnienia, stąd priorytetową zasadą wymiaru kary łącznej powinna być zasada asperacji (P. Kardas, w: Kodeks karny, s.1137 op. cit.). Nadto, zgodnie z art. 571 § 1 k.p.k. Sąd, wydając wyrok łączny, bierze pod uwagę zarówno zachowanie się skazanego w okresie odbywania kary, jak i jego warunki rodzinne, zdrowotne i majątkowe, przede wszystkim zaś etap procesu resocjalizacji, na jakim znajduje się skazany, co wynika z treści opinii o skazanym.

Sąd wymierzając tu karę łączną zastosował zasadę asperacji kar przy czym jest ona ograniczona maksymalnym wymiarem kary przewidzianym przepisem art. 86 § 1 k.k., mając na uwadze również przepis art. 89 § 1 b k.k. i określone tam zasady obliczania kar mające miejsce w przypadku łączenia kar bezwzględnych pozbawienia wolności z karą pozbawienia wolności orzeczoną z warunkowym zawieszeniem jej wykonania. W orzecznictwie od dawna dominuje przekonanie, że zasada absorpcji winna być stosowana wyjątkowo, a popełnienie więcej niż dwóch przestępstw jest istotnym czynnikiem prognostycznym przemawiającym za orzekaniem kary surowszej od wynikającej z zasady absorpcji (np. wyrok SA w Łodzi z 20.IX.2001 roku - II AKa 154/01, OSNPK 2/02 poz. 26, KZS 5/02 poz. 62, wyrok SA w Krakowie z 29.IX.2010 roku- II AKa 100/10, KZS 2010/10/16).

Okolicznościami uzasadniającymi zastosowanie wspomnianej zasady jest brak idealnej zbieżności czasowej i rodzajowej pomiędzy przestępstwami jednostkowymi, wielość skazań i niepoprawność skazanego popełniającego kolejne przestępstwa pomimo wcześniejszych wyroków skazujących i to na karę bezwzględnego pozbawienia wolności oraz fakt, że większość przestępstw popełnionych przez M. Ś. skierowanych było przeciwko zdrowiu, przeciwko mieniu oraz przeciwko wolności.

Sąd wymierzając karę łączną miał wzgląd na cele kary w zakresie prewencji indywidualnej jak i generalnej. Ponadto, wymierzając karę łączną Sąd badał bliskość podmiotowego i przedmiotowego związku między zbiegającymi się przestępstwami, a także zwartość czasową zachodząca pomiędzy nimi.

Wysokość kary łącznej ograniczona granicami określonymi w art. 86 k.k. uzależniona jest nie tylko od bliskości podmiotowej i przedmiotowej popełnionych przestępstw, lecz również od rodzaju i rozmiaru wyrządzonej szkody, pobudek i sposobu działania sprawcy, jego właściwości i warunków osobistych, sposobie życia przed wkroczeniem na drogę przestępczą i późniejszego jego zachowania się (tak: wyrok SN z dnia 5 lutego 1980 r., III KR 9/80, OSNPG 1980, nr 11. poz. 139).

Nadto, wielość popełnionych przez sprawcę przestępstw wpływa na ocenę społecznego niebezpieczeństwa sprawcy będąc jego istotnym czynnikiem prognostycznym. Wzgląd na prewencję generalną, czyli kształtowanie świadomości prawnej społeczeństwa wymaga, aby kara wymierzona sprawcy pozostawała w odczuciu społecznym jako adekwatna do stopnia społecznej szkodliwości popełnionego czynu jego karygodności.

Decydujące znaczenie przy wymiarze kary łącznej ma także wzgląd na prewencyjne oddziaływanie kary, w znaczeniu prewencji indywidualnej i ogólnej. Popełnienie więcej niż dwóch przestępstw jest istotnym czynnikiem prognostycznym, przemawiającym za orzekaniem kary łącznej surowszej od wynikającej z dyrektywy absorpcji. Oznaczając nowy wymiar kary nie bierze się natomiast pod uwagę okoliczności przyjętych za podstawę wymiaru kary za poszczególne przestępstwa. Te bowiem, podlegają odmiennym zasadom, w szczególności ocenie stopnia winy. Gdyby okoliczności te uwzględnić ponownie przy wymiarze kar łącznych, prowadziłyby to do ponownego sądzenia za czyny już osądzone, do ukrytego weryfikowania rzeczy osądzonej, a więc do postąpienia sprzecznego z zakazem ponownego sądzenia.

Odnosząc powyższe do niniejszej sprawy, Sąd zastosował zasadę asperacji, tj. zaostrzenia najwyższej z orzeczonych kar pozbawienia wolności. Rozważając kwestię bliskości podmiotowo-przedmiotowej pomiędzy poszczególnymi czynami objętymi niniejszym wyrokiem łącznym, stwierdzić należy, iż zarówno odległość czasowa pomiędzy nimi, jak i podobieństwo naruszonych dóbr chronionych prawem, nie przemawiają za orzeczeniem kary bliżej zasady absorpcji.

Bezsprzecznym pozostaje fakt, że M. Ś. dopuścił się przestępstw o znacznym stopniu społecznej szkodliwości. Ponadto wymienionymi wyrokami wymierzono skazanemu kary za dokonanie łącznie ośmiu przestępstw.

Sąd uznał za zasadne zastosowanie w niniejszej sprawie jedynie częściowo zasady absorpcji i częściowo zasady kumulacji podlegających łączeniu kar. Przy wymiarze powyższej kary łącznej za zastosowaniem w przedmiotowej sprawie zasady kumulacji przemawiała niepoprawność skazanego popełniającego kolejne przestępstwa. Przy wymiarze kary łącznej za zastosowaniem zasady absorpcji przemawiała jedynie względna zwartość czasowa poszczególnych przestępstw oraz ich częściowe podobieństwo – popełnianie większości przestępstw przeciwko mieniu, zdrowiu i wolności. Sąd uznał, iż w okolicznościach niniejszej sprawy, brak podstaw by „premiować” skazanego, jako sprawcy więcej niż jednego przestępstwa poprzez doprowadzenie do sytuacji, gdy za pozostałe przestępstwa skazany uniknąłby praktycznie kary.

Postawa skazanego pozwala sądzić, że dla osiągnięcia celów kary konieczne jest wymierzenie kary łącznej w wyższych granicach niż wynikające z zasady pełnej absorpcji kar.

Mając na uwadze powyższe rozważania Sąd wymierzył skazanemu karę łączną w punkcie w rozmiarze 2 lat i 8 miesięcy pozbawienia wolności.

Zgodnie z art. 577 k.p.k. Sąd na poczet wymierzonej kary łącznej Sąd zaliczył skazanemu okresy zatrzymania w sprawach opisanych w punktach VIII i IX - od 16 stycznia 2014 r. godz. 11.50 do 17 stycznia 2014 r. godz. 16.30 oraz od 2 października 2016 r. godz. 14.05 do 3 października 2016 r. godz. 13.10.

W pozostałym zakresie Sąd na podstawie art. 576 § 1 k.p.k. uznał, że połączone wyroki ulegają odrębnemu wykonaniu.

Ponadto, Sąd na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. zwolnił skazanego od obowiązku zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów postępowania sądowego w całości, biorąc pod uwagę jego sytuację materialną, związaną z perspektywą znacznego okresu izolacji więziennej, a także w oparciu o art. 6 ustawy o opłatach w sprawach karnych nie wymierzył mu opłaty.

SSO Paweł Spaleniak

ZARZĄDZENIE

1. Odnotować w kontrolce uzasadnień,
2. doręczyć obrońcy,
3. za 14 dni od doręczenia lub z apelacją.

P., dnia 23 listopada 2017 roku

SSO Paweł Spaleniak